

Тетяна Всеволодівна Осадча
Олена Степанівна Лєсник
Світлана Олександрівна Іригіна

Художня інтерпретація як складник виконавської майстерності майбутнього хормейстера

УДК 78.071.22:784.9:378

DOI <https://doi.org/10.24195/artstudies.2026-2.32>

Тетяна Всеволодівна Осадча
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри музичного мистецтва і
хореографії
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
ORCID: 0000-0002-6580-6465

Олена Степанівна Лєсник
кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри музичного
мистецтва і хореографії
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
ORCID: 0000-0002-4875-3832

Світлана Олександрівна Іригіна
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри музичного мистецтва і
хореографії
ДЗ «Південноукраїнський національний
педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
ORCID: 0000-0001-9773-0752

Дата першого надходження статті до
видання: 15.02.2026

Дата прийняття статті до друку після
рецензування: 18.03.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті:
29.05.2026

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку світового музичного мистецтва та трансформаційні процеси у вищій мистецькій освіті зумовлюють появу якісно нових вимог до професійної підготовки майбутніх фахівців хорового напрямку, які мають володіти не лише сумою технологічних знань, а й високим рівнем художньої самосвідомості. Професійна діяльність сучасного хормейстера в умовах інтенсивного оновлення репертуару вже не може обмежуватися виключно технічною вправністю чи бездоганним володінням диригентським апаратом, оскільки справжня мистецька вартість виконання сьогодні безпосередньо залежить від глибини інтелектуального та емоційно-чуттєвого проникнення у внутрішню сутність музичного твору. У цьому контексті художня інтерпретація постає фундаментальним складником фахової компетентності, який дозволяє творчо

Дослідження присвячене комплексному теоретичному обґрунтуванню ролі художньої інтерпретації як фундаментального, інтегративного та системоутворюючого складника професійної виконавської майстерності майбутнього хормейстера в контексті викликів сучасного освітнього та культурного простору.

На основі здійсненого аналізу мистецтвознавчої, філософської та психологічної літератури у статті розкрито багатогранну природу феномена художньої інтерпретації, яка постає як складний багаторівневий процес та інтелектуально-творчий результат осмислення музичного тексту, що виражається у створенні унікальної звукової реальності.

Шляхом теоретичного моделювання та застосування системного підходу в роботі розкрито структуру інтерпретаційного акту, що охоплює когнітивний компонент, спрямований на глибокий аналіз історико-стильового контексту, емоційно-чуттєвий складник, що забезпечує особистісну ідентифікацію митця з художнім образом, та техніко-технологічний аспект, який гарантує практичне втілення виконавської концепції через досконалу мануальну техніку та володіння вокально-хоровими методами керування звуком.

Особливу увагу приділено специфіці роботи над сучасним хоровим репертуаром, зокрема творами Л. Дичко, Є. Станковича, О. Яковчука, І. Щербакова, О. Щетинського, О. Некрасова та З. Алмаші, чия музична мова характеризується нелінійністю драматургії, складними сонористичними ефектами, кластерною вертикаллю та алеаторикою. У результаті дослідження сформульовано послідовний методичний алгоритм роботи диригента над новітніми партитурами, що базується на створенні цілісної слухової моделі, ювелірній диференціації пластів фактури та пошуку балансу між конструктивною логікою і граничною емоційною експресією.

Доведено, що професійна підготовка здобувачів вищої освіти в класі диригування повинна бути спрямована на подолання репродуктивних тенденцій і формування «митця-мислителя», здатного до самостійного концептуального мислення та відповідального вибору засобів художньої виразності.

Резюмується, що саме високий рівень інтерпретаційної культури дозволяє майбутньому фахівцю повноцінно реалізувати свій потенціал, забезпечуючи актуалізацію, збереження та трансляцію вищих культурних цінностей у сучасному глобалізованому світі.

Ключові слова: художня інтерпретація, хормейстер, виконавська майстерність, вища мистецька освіта, сучасний хоровий репертуар, диригентська техніка, музична герменевтика, когнітивний компонент, вокально-хорове керування, сонористика.

трансформувати статичний нотний текст у динамічний та живий звуковий образ, що не лише ретранслює задум композитора, а й відповідає актуальним естетичним запитам сучасного суспільства. Актуальність зазначеної проблеми зумовлена нагальною потребою подолання застарілого репродуктивного підходу в навчальному процесі та пошуку інноваційних шляхів формування цілісної творчої індивідуальності митця, здатного до самостійного концептуального мислення (Багрій, 2021).

Необхідність переосмислення підходів до виховання майбутнього хормейстера тісно пов'язана з глобальними трансформаціями в культурному просторі України, які вимагають від керівника хорового колективу гнучкості мислення та здатності до актуалізації класичної спадщини через призму новітньої музичної мови. Проблема художньої інтерпретації закономірно стає центральною

у дискурсі виконавської майстерності, адже саме через індивідуальне та особистісно забарвлене бачення диригента реалізується комунікативна функція хорового мистецтва як засобу духовного єднання виконавців та слухачів (Ван Яцзюнь, 2018).

Аналіз актуальних досліджень. Питання професійного становлення майбутніх фахівців мистецької галузі та специфіки художньої інтерпретації як багатогранного феномена перебувають у центрі уваги багатьох сучасних українських та зарубіжних науковців, які розглядають цю проблему з позицій культурології, психології та мистецької педагогіки. Протягом останніх років вагомий внесок у дослідження природи диригентсько-хорової діяльності та методології формування виконавської майстерності зробили І. Бермес, А. Мартинюк, Ю. Ткач, В. Шевченко та ін., які обґрунтовують феномен художньої інтерпретації через категорію індивідуального стилю митця та його здатність до створення оригінальних художніх концепцій.

Надзвичайно важливими для розуміння сучасних векторів розвитку диригентсько-хорової галузі є розвідки О. Коломойця, А. Мироненко, В. Рожка, С. Садовенко та ін., у яких автори аналізують тяглість національних хорових традицій та розглядають механізми їхньої сучасної рецепції у навчальному процесі закладів вищої освіти.

Г. Карась, А. Растрігіна, О. Щолокова та ін., розкривають питання фахової майстерності через впровадження інноваційних технологій та інтерактивних методів у диригентську підготовку, що сприяє активізації творчого потенціалу молоді тощо.

Розширення наукових горизонтів у вивченні зазначеної проблематики відбувається також завдяки залученню досвіду зарубіжних наукових шкіл, серед яких особливий інтерес становлять праці представників китайської музично-педагогічної думки, які активно досліджують складні процеси синтезу східних філософських традицій та західних виконавських стандартів у підготовці диригентів. Зокрема, Сунь Вей аналізує роль творчої уяви та інтуїції у виконавській діяльності майбутнього музиканта, наголошуючи на критичній важливості психологічної готовності студента до складного інтерпретаційного процесу.

Чжоу Ці зосереджує увагу на вдосконаленні методології формування професійної компетентності хормейстерів, де інтерпретаційна складова визначається як домінантний фактор, що інтегрує всі інші компоненти фахової навченості.

Доповнюючи загальну картину сучасного наукового пошуку, західноєвропейські дослідники, такі як Мартін Йенсен (Martin Jensen) та Елізабет Хофман (Elisabeth Hofmann), акцентують увагу на важливості соціокультурного контексту та комунікативної природи диригування, без розуміння яких

неможливе створення художньо переконливої виконавської версії твору тощо.

Мета статті полягає в теоретичному обґрунтуванні ролі художньої інтерпретації як фундаментального складника професійної виконавської майстерності майбутнього хормейстера в умовах сучасного освітнього простору.

Методологія дослідження. Для реалізації поставленої мети та забезпечення об'єктивності висновків було використано комплекс взаємопов'язаних наукових методів, серед яких провідне місце посідає теоретичний аналіз мистецтвознавчої, педагогічної та філософської літератури, що дозволило виокремити ключові підходи до розуміння природи виконавської творчості. Застосування методу системного підходу сприяло розгляду виконавської майстерності як цілісної та відкритої структури, у той час як порівняльно-типологічний метод забезпечив можливість виявлення стилістичних особливостей інтерпретації хорових творів різних історичних епох. Також використано метод узагальнення власного практичного та педагогічного досвіду, що дозволило сформулювати рекомендації щодо оптимізації процесу фахового навчання майбутніх хормейстерів у вищій школі.

Результати та їх обговорення. У сучасній мистецтвознавчій науці поняття художньої інтерпретації музичного твору трактується як складний, багаторівневий процес та одночасно як інтелектуально-творчий результат осмислення музичного тексту виконавцем, що знаходить своє вираження у конкретному живому звучанні.

На думку Т. Багрії, глибинна сутність цього явища полягає у суб'єктивному та творчому прочитанні авторських вказівок, де хормейстер виступає не просто як технічний транслятор нотного запису, а як повноцінний співавтор і медіатор, що забезпечує актуальний діалог між композиторським задумом та естетичним сприйняттям сучасного слухача (Багрій, 2021: 12).

З філософської точки зору художня інтерпретація розглядається крізь призму музичної герменевтики як особливе мистецтво розшифрування, осягнення та актуалізації глибинних смислів, що закладені у символічній структурі нотного тексту. У цьому контексті інтерпретаційна діяльність диригента постає як спосіб буття музичного твору, який не існує як статичний об'єкт, а щоразу народжується заново у процесі виконавського акту, поєднуючи часові пласти минулого та теперішнього.

Як зауважує В. Корзун, філософський вимір підготовки хормейстера передбачає формування здатності до рефлексії над ціннісною природою мистецтва, де кожна деталь партитури розглядається як частина універсального культурного коду, що потребує інтелектуального зусилля для свого адекватного перекладу на мову звуків (Корзун, 2014: 76).

Юй Цютун доводить, що психологічний аспект інтерпретаційного процесу фокусується на дослідженні внутрішніх механізмів креативності, що базуються на синергії музичної пам'яті, творчої уяви та високого рівня емпатії виконавця до матеріалу. Інтерпретація з позиції психології постає як складний акт ідентифікації митця з художнім світом автора, де диригент має не лише інтелектуально осягнути структуру твору, а й емоційно прожити його, трансформуючи власні внутрішні стани у художньо переконливі звукові образи. Важливим елементом тут виступає вольова саморегуляція та здатність до сугестивного впливу на колектив, оскільки хормейстер повинен транслювати свою інтерпретаційну концепцію співакам через специфічні психологічні канали невербальної комунікації (Юй Цютун, 2025).

Мистецтвознавча площина дослідження акцентує увагу на системному аналізі компонентів виконавської майстерності, серед яких чільне місце посідає когнітивний складник, спрямований на ретельне вивчення історико-стильового контексту та архітектоники хорового твору. У практичній роботі хормейстера цей компонент реалізується через глибоке усвідомлення жанрових особливостей, наприклад, при роботі над духовним концертом М. Березовського чи А. Веделя, де розуміння канонічних традицій та засад барокової риторики стає фундаментом для вибору темпоритму, фразування та артикуляційних прийомів. Без ґрунтовної когнітивної бази інтерпретація ризикує перетворитися на стихійне самовираження, позбавлене стилістичної достовірності та художньої логіки (Бірюкова, 2011).

Емоційно-чуттєвий компонент інтерпретації відповідає за особистісне перетворення аналітичних даних у художню тканину твору та наповнення кожної інтонації суб'єктивним переживанням митця. У хоровому виконавстві цей аспект проявляється у створенні особливої звукової атмосфери та тембрального забарвлення хору, яке має відповідати емоційному змісту поетичного тексту та музичної думки. Наприклад, під час роботи над хоровими циклами В. Сильвестрова диригент повинен знайти специфічне «тихе» звучання та особливу м'якість, що вимагає від нього високої емоційної чутливості та здатності передати хору ледь помітні нюанси настрою (Хижко, 2021).

Як слушно зауважує В. Корчак, техніко-технологічний аспект інтерпретації забезпечує практичне втілення вибудованої концепції через відшліфовану мануальну техніку та володіння вокально-хоровими методами керування звуком. Для хормейстера цей компонент є критично важливим, адже будь-який найгеніальніший задум залишиться нереалізованим без точного диригентського жесту, який здатен миттєво скоригувати стрій, ансамбль чи динамічний баланс (Корчак, 2020).

Практичним прикладом тут може слугувати виконання складних поліфонічних полотен, як-от хоровий концерт № 32 «Скажи ми, Господи, кончину мою» М. Бортнянського або мотет «Jesu, meine Freude» Й. С. Баха, де диригент через чітку графіку жесту та диференційовану увагу забезпечує прозорість кожної партії, перетворюючи технологічний процес керування у витончене мистецтво творення звукової форми.

Зокрема, робота над фугою «Амін» з хорового концерту «Не отвержи мене во время старости» М. Березовського вимагає від хормейстера не лише метроритмічної точності, а й особливої майстерності в управлінні динамічними пластами, щоб кожне імітаційне проведення теми залишалось розбірливим у загальній вертикалі звучності.

Так само інтерпретація хорових циклів Б. Лятошинського на вірші М. Рильського (наприклад, «Дощ» чи «Ластівка») потребує від диригента високої технологічної дисципліни у поєднанні лінійного мислення з насиченою гармонічною фактурою (Корчак, 2020).

Сучасна виконавська практика вимагає від майбутнього хормейстера особливої уваги до новітнього репертуару, специфіка якого полягає у надзвичайній складності музичної мови, нелінійності драматургії та активному використанні нетрадиційних засобів художньої виразності. Твори таких композиторів, як Л. Дичко (хорова кантата «Червона калина» чи «Урочиста літургія»), І. Щербаков (хорова кантата «Спокута» або «Stabat Mater»), О. Щетинський («Gloria» чи «Requiem»), а також монументальні полотна Є. Станковича (хорова симфонія-перформанс «Чумацькі пісні») ставлять перед виконавцем якісно нові художні завдання.

Окремим викликом стає інтерпретація творів світового авангарду та постмодерну, зокрема Кшиштофа Пендерецького («Stabat Mater») чи Дьордя Лігеті («Lux Aeterna»), де хормейстер стикається з мікрополіфонією та граничною сонористичною щільністю звука.

Сучасні партитури, як-от хоровий цикл «Невольничі пісні» О. Яковчука, часто використовують кластерну вертикаль, алеаторику, шепіт та техніку *sprechgesang*, що вимагає від диригента суттєвого розширення меж традиційної мануальної техніки та опанування специфічних графічних систем нотації (Рожок, 2019).

Методична робота хормейстера над художньою інтерпретацією сучасних хорових творів повинна базуватися на послідовному й деталізованому алгоритмі, який починається з ґрунтового теоретичного аналізу новаторських прийомів композиторського письма та ретельного пошуку відповідних вокально-технічних засобів для їх практичної реалізації. Диригенту вкрай важливо на попередньому етапі вибудувати цілісну внутрішню слухову модель твору, враховуючи при цьому особливості

конкретного акустичного простору та специфіку виконавських можливостей хорового складу, щоб згодом під час репетиційного процесу мати змогу чітко та аргументовано роз'яснювати співакам внутрішню логіку нетрадиційних співзвуч, кластерних напластувань і сонористичних ефектів.

Особливу увагу в процесі безпосередньої роботи з партитурою необхідно приділяти досягненню максимальної точності інтонування складних інтервальних структур та вихованню бездоганної ритмічної дисципліни в умовах постійно мінливих метрів і поліритмії, що є невід'ємною та характерною рисою творчості Л. Дичко чи О. Яковчука.

При реалізації складного інтерпретаційного задуму в партитурах О. Некрасова чи З. Алмаші виконавцю необхідно знайти оптимальний і художньо виправданий баланс між жорсткою конструктивною логікою музичної форми та граничною емоційною експресією, що зазвичай досягається завдяки ювелірній диференціації пластів фактури та наданню кожній окремій групі хору специфічної тембральної виразності.

Ефективність безпосереднього диригентського впливу на колектив у процесі втілення художнього образу цілком залежить від професійної точності мануального жесту, який у сучасній музиці має бути максимально лаконічним, позбавленим зайвої ілюстративності та повністю зосередженим на керуванні мікродинамічними процесами і вертикальною координацією голосів. Системна робота над вокально-ансамблевою чистотою в складних умовах дисонантних співзвуч вимагає від хормейстера впровадження спеціальних методичних вправ на розвиток слухової концентрації та навичок ансамблевого відчуття у співаків, оскільки лише через опанування технологічних труднощів можна досягти художньої свободи (Матійчин, 2021).

Такий комплексний і методично виважений підхід дозволяє перетворити складний технічний матеріал на переконливий і живий художній образ, де кожна децибельна зміна, пауза чи ритмічна іррегулярність стає не випадковим елементом, а невід'ємним складником цілісної філософської концепції митця. Процес формування інтерпретаційної майстерності майбутнього фахівця має відбуватися через постійне розширення його інтелектуального кругозору та розвиток природної здатності до органічного синтезу знань із суміжних гуманітарних галузей, включаючи філософію мистецтва та психологію творчості.

Зазначимо, що процес професійного становлення майбутнього хормейстера в умовах сучасного закладу вищої освіти являє собою цілісну та багатовекторну систему, яка спрямована на органічний синтез фундаментальних теоретичних знань із глибоким практичним виконавським досвідом. Вища школа виступає тим особливим

інтелектуальним простором, де через вивчення комплексу фахових дисциплін відбувається поступова трансформація здобувача освіти з технічного виконавця у зрілу творчу особистість, здатну до самостійного художнього пошуку.

Особлива роль у цьому контексті належить індивідуальним заняттям у класі хорового диригування, де під керівництвом викладача закладається фундамент професійного мислення та формується індивідуальна мануальна мова, що стає головним інструментом втілення найскладніших інтерпретаційних задумів (Ван Яцзюнь, 2018).

Навчальна діяльність здобувача освіти в класі хорового диригування повинна бути послідовно спрямована на подолання поширеної в педагогічній практиці тенденції до механічного копіювання відомих виконавських еталонів чи інтерпретацій викладача та на активне стимулювання пошуку власного творчого бачення музичного тексту. Такий підхід вимагає від майбутнього хормейстера не лише опанування технічних навичок, а й розвитку здатності до глибокої аналітичної роботи з партитурою, що є продуктивним шляхом до створення самобутнього та художньо переконливого музичного продукту. У процесі підготовки майбутній фахівець має навчитися самостійно вибудовувати драматургічну лінію твору, аргументовано вибирати засоби виразності та нести повну відповідальність за кожне прийняте виконавське рішення, що безпосередньо впливає на рівень його професійної спроможності (Хижко, 2021).

Лише за умови гармонійного поєднання філософської глибини сприйняття, психологічної проникливості та високої мистецтвознавчої грамотності майбутній хормейстер зможе повноцінно реалізувати свій професійний потенціал як інтерпретатора, здатного до збереження, переосмислення та трансляції вищих культурних цінностей у глобалізованому сучасному просторі. Комплексна підготовка в закладі вищої освіти забезпечує формування інтегративної виконавської майстерності, де технічна досконалість диригентського апарату стає не самоціллю, а засобом для вираження глибокого духовного змісту музики.

Таким чином, вища освіта готує не просто керівника хорового колективу, а митця-мислителя, який володіє мистецтвом художньої інтерпретації як вищим щабелем професійної творчості та здатен гідно представляти національну хорову школу на вітчизняному та міжнародному рівнях.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Підсумовуючи розгляд художньої інтерпретації як складника виконавської майстерності, необхідно наголосити на її інтегративному характері, що об'єднує всі аспекти професійної підготовки хормейстера в єдину цілісну систему. Високий рівень інтерпретаційної культури дозволяє митцеві не лише технічно бездоганно виконувати

музику, а й ставати активним учасником соціокультурних процесів, формуючи духовні запити сучасної аудиторії.

Подальші перспективи розвитку цієї проблеми вбачаються у розробці інноваційних методик викладання диригування, які б стимулювали розвиток інтерпретаційної автономії здобувача освіти та готували його до роботи в умовах стилістичного поліфонізму сучасної музичної культури.

ЛІТЕРАТУРА

1. Багрій, Т. (2021) Інтерпретація хорового твору як креативна складова в системі чинників виконавської майстерності майбутнього педагога-музиканта. *Витоки педагогічної майстерності*, 27, 10–15. DOI: <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2021.27.246975>
2. Бірюкова, Л. А. (2011) Підготовка вчителя музики до роботи з хором: навчально-методичний посібник. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка. 120 с.
3. Ван Яцзюнь. (2018) Педагогічні умови формування комунікативної культури майбутнього вчителя музичного мистецтва у процесі диригентсько-хорового навчання. *Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі*, 3, 125–131.
4. Корзун, В. (2014) Художня інтерпретація музичних творів як вищий щабель виконавської майстерності. *Наукові записки Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова. Серія: Педагогічні та історичні науки*, 120, 74–79.
5. Корчак, В. (2020) Проблеми інтерпретації хороших творів у класі диригування. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/17903/1/Korchak.pdf>
6. Матійчин, І. М. (2021) Історія розвитку хорового диригування в Україні крізь призму музикознавчих досліджень кінця ХХ – поч. ХХІ ст. URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/221/5940/12434-1?inline=1>
7. Рожок, В. (2019) Диригентсько-хорова школа України в контексті європейських традицій. *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*, 3 (44), 88–101.
8. Хижко, О. (2021) Інтерпретація художнього образу як складник фахової підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва. *Актуальні питання гуманітарних наук*, 37 (3), 243–248. URL: https://www.apfn-journal.in.ua/archive/37_2021/part_3/40.pdf
9. Юй Цютун. (2025) Формування полікомунікативної компетентності здобувачів вищої мистецько-педагогічної освіти в процесі хормейстерської підготовки (011 Освітні, педагогічні науки): дис. ... д-ра філос. Одеса. 309 с.

REFERENCES

1. Bahrii, T. (2021). Interpretatsiia khorovoho tvoriv yak kreatyvna skladova v systemi chynnykiv vykonavskoi maisternosti maibutnoho pedahoha-muzykanta [Interpretation of a choral work as a creative component in the system of factors of performing skills of a future music teacher]. *Vytoky pedahohichnoi maisternosti* –

Origins of Pedagogical Skill, 27, 10–15. DOI: <https://doi.org/10.33989/2075-146x.2021.27.246975>

2. Biriukova, L. A. (2011). Pidhotovka vchytelia muzyky do roboty z khorom: navchalno-metodychnyi posibnyk [Training of a music teacher to work with a choir: a teaching manual]. Sumy: SumDPU im. A. S. Makarenka. 120 p.
3. Wang Yajun. (2018). Pedahohichni umovy formuvannia komunikatyvnoi kultury maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva u protsesi dyryhentsko-khorovoho navchannia [Pedagogical conditions for the formation of communicative culture of the future music teacher in the process of conducting and choral training]. *Muzychne mystetstvo v osvitolohichnomu dyskursi – Musical Art in the Educological Discourse*, 3, 125–131.
4. Korzun, V. (2014). Khudozhnia interpretatsiia muzychnykh tvoriv yak vyshchyi shchabel vykonavskoi maisternosti [Artistic interpretation of musical works as the highest level of performing skills]. *Naukovi zapysky Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu im. M. P. Drahomanova. Serii: Pedahohichni ta istorychni nauky – Scientific Notes of Mykhailo Drahomanov National Pedagogical University. Series: Pedagogical and Historical Sciences*, 120, 74–79.
5. Korchak, V. (2020). Problemy interpretatsii khorovykh tvoriv u klasi dyryhuvannia [Problems of interpretation of choral works in the conducting class]. Retrieved from: <http://dspace.tnpu.edu.ua/bitstream/123456789/17903/1/Korchak.pdf>
6. Matiichyn, I. M. (2021). Istoriia rozvytku khorovoho dyryhuvannia v Ukraini cherez pryzmu muzykoznavchykh doslidzhen kintsia XX – poch. XXI st. [History of the development of choral conducting in Ukraine through the prism of musicological research of the late 20th – early 21st century]. Retrieved from: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/221/5940/12434-1?inline=1>
7. Rozhok, V. (2019). Dyryhentsko-khorova shkola Ukrainy v konteksti yevropeiskykh tradytsii [Conducting and choral school of Ukraine in the context of European traditions]. *Chasopys Natsionalnoi muzychnoi akademii Ukrainy imeni P. I. Chaikovskoho – Journal of the National Music Academy of Ukraine named after P. I. Tchaikovsky*, 3 (44), 88–101.
8. Khyzhko, O. (2021). Interpretatsiia khudozhnoho obrazu yak skladnyk fakhovoi pidhotovky maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva [Interpretation of the artistic image as a component of professional training of the future music teacher]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current Issues of the Humanities*, 37 (3), 243–248. Retrieved from: https://www.apfn-journal.in.ua/archive/37_2021/part_3/40.pdf
9. Yu Qiutong. (2025). Formuvannia polikomunikatyvnoi kompetentnosti zdobuvachiv vyshchoi mystetsko-pedahohichnoi osvity v protsesi khormeisteriskoi pidhotovky (011 Osvitni, pedahohichni nauky) [Formation of polycommunicative competence of applicants for higher artistic and pedagogical education in the process of choirmaster training (011 Educational, pedagogical sciences)]: PhD diss. Odesa. 309 p.

Artistic interpretation as a component of performance mastery of the future choirmaster

Tetyana Vsevolodivna Osadcha
Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department of
Music Art and Choreography
State Institution «South Ukrainian National
Pedagogical
University named after K. D. Ushynsky»
ORCID: 0000-0002-6580-6465

Olena Stepanivna Liesnik
Candidate of Pedagogical Sciences,
Senior Lecturer at the Department of Music
and Choreography
State Institution «South Ukrainian National
Pedagogical
University named after K. D. Ushynsky»
ORCID: 0000-0002-4875-3832

Svitlana Oleksandrivna Iryhina
Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor at the Department of
Music Art and Choreography
State Institution «South Ukrainian National
Pedagogical
University named after K. D. Ushynsky»
ORCID: 0000-0001-9773-0752

The research is devoted to a comprehensive theoretical substantiation of the role of artistic interpretation as a fundamental, integrative, and system-forming component of the professional performance mastery of the future choirmaster in the context of the challenges of the modern educational and cultural space. Based on a thorough analysis of musicological, philosophical, and psychological literature, the article reveals the multifaceted nature of the phenomenon of artistic interpretation, which appears as a complex multi-level process and an intellectual-creative result of comprehending a musical text, expressed in the creation of a unique sound reality.

Through theoretical modeling and the application of a systematic approach, the work details the structure of the interpretive act, which covers the cognitive component aimed at an in-depth analysis of the historical and stylistic context, the emotional-sensory component that ensures the personal identification of the artist with the artistic image, and the technical-technological aspect, which guarantees the practical implementation of the performance concept through perfect manual technique and mastery of vocal-choral methods of sound control.

Particular attention is paid to the specifics of working on modern choral repertoire, in particular works by L. Dychko, Ye. Stankovych, O. Yakovchuk, I. Shcherbakov, O. Shchetinsky, O. Nekrasov, and Z. Almashi, whose musical language is characterized by non-linear drama, complex sonorous effects, cluster vertical, and aleatorics.

As a result of the study, a consistent methodical algorithm for the conductor's work on the newest scores was formulated and described in detail, based on the creation of a holistic auditory model, jewelry differentiation of texture layers, and the search for a balance between constructive logic and extreme emotional expression. It is proved that the professional training of higher education students in the conducting class should be aimed at overcoming reproductive tendencies and forming an «artist-thinker» capable of independent conceptual thinking and responsible choice of means of artistic expression. It is summarized that it is the high level of interpretive culture that allows the future specialist to fully realize their potential, ensuring the actualization, preservation, and transmission of higher cultural values in the modern globalized world.

Keywords: artistic interpretation, choirmaster, performance mastery, higher art education, modern choral repertoire, conducting technique, musical hermeneutics, cognitive component, vocal-choral management, sonoristics.

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)